Asiantuntijalausunto perustuslakivaliokunnalle hallituksen esityksestä HE 64/2026 vp eduskunnalle työkyvyttömyyseläkkeen ja työansioiden yhteensovittamista koskevaksi lainsäädännöksi

Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan uudistettavaksi työkyvyttömyyseläkkeen ja työansioiden yhteensovittamista koskevaa sääntelyä siten, että täyttä tai osittaista työkyvyttömyyseläkettä, työuraeläkettä ja takuueläkettä työkyvyttömyyden perusteella saava[1] voisi joustavasti hyödyntää jäljellä olevaa työkykyään työskennellessään eläkkeen rinnalla. Lisäksi tavoitteena on mahdollistaa joustava paluu työelämään silloin, kun eläkkeensaajan terveydentila sen sallii.

Hallituksen esityksen mukaan (s. 31) ”ehdotetussa mallissa eläkkeensaajan työansioihin sovellettaisiin kalenterikuukausikohtaista **suojaosaa**. Työeläkelakien mukaisen täyden työkyvyttömyyseläkkeen suojaosa olisi 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltävästä vakiintuneesta keskiansiosta, osatyökyvyttömyyseläkkeen 60 prosenttia tästä. Suojaosa olisi kuitenkin aina vähintään täysimääräisen takuueläkkeen suuruinen (990,90 euroa kuukaudessa vuoden 2026 tasossa). Työuraeläkkeen, kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ja takuueläkkeen suojaosa vastaisi täysimääräisen takuueläkkeen määrää. Ehdotetut suojaosat vastaisivat määrältään nykyisen sääntelyn mukaisia kalenterikuukausikohtaisia ansaintarajoja. […] Uutta olisi kuitenkin se, että eläkkeensaajalle lisäksi määriteltäisiin kalenterivuodelle euromääräinen määrä (ns. **jousto**), jonka määrän verran eläkkeensaaja voisi kalenterivuoden aikana yhteensä ylittää kuukausikohtaiset suojaosansa ilman että maksettavan eläkkeen määrään työansioiden perusteella tulisi **vähennyksiä**. Kalenterivuosikohtainen jouston määrä vastaisi kahden kuukauden suojaosan määrää.”

Hallituksen esityksen mukaan (s. 32) ”työeläkelakien mukainen täysi työkyvyttömyyseläke **muutettaisiin** osatyökyvyttömyyseläkkeeksi, jos eläkkeensaajan työansiot olisivat ylittäneet suojaosan yhtäjaksoisesti 12 kalenterikuukauden ajan. Jos suojaosan yhtäjaksoiset ylitykset edelleen välittömästi jatkuisivat, osatyökyvyttömyyseläke **lakkautettaisiin** 12 kalenterikuukauden jälkeen. Muutoin osatyökyvyttömyyseläke **lakkautettaisiin**, jos suojaosa olisi ylittynyt yhtäjaksoisesti 24 kalenterikuukauden ajan. Osatyökyvyttömyyseläke lakkautettaisiin näin ollen aina, kun sen saajan työansiot olisivat yhtäjaksoisesti ylittäneet suojaosan 24 kalenterikuukauden ajan. Näin olisi riippumatta siitä, onko henkilö koko tämän ajan saanut osatyökyvyttömyyseläkettä vai onko hän tänä aikana ensin saanut täyttä työkyvyttömyyseläkettä, joka on muutettu osatyökyvyttömyyseläkkeeksi. Kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke **lakkautettaisiin** suojaosan ylityttyä 12 kalenterikuukauden ajan peräkkäin, samoin kuin työkyvyttömälle maahanmuuttajalle myönnetty takuueläke.”

Arvioin hallituksen esityksessä ehdotettua perustuslain 6, 15, 19.2 ja 21 §:n kannalta.

Perustuslain 19.2 § ja työkyvyttömyyseläkkeen lakkauttaminen sekä sen määrän vähentäminen

Olen hallituksen esityksen säätämisjärjestysperusteluissa (s. 111–112) esitetyn kanssa samaa mieltä siitä, että ehdotus ei ole ongelmallinen perustoimeentulon turvaa koskevan perustuslain 19.2 §:n näkökulmasta. Kyseisen säännöksen mukaan julkisen vallan on taattava jokaiselle oikeus

[1] Kun jatkossa viittaan työkyvyttömyyseläkkeen saajaan/työkyvyttömyyseläkkeeseen, se pitää sisällään myös työuraeläkkeen sekä työkyvyttömälle maahanmuuttajalle myönnetyn takuueläkkeen.

perustoimeentulon turvaan muun muassa työkyvyttömyyden perusteella. Tätä oikeutta turvataan muun muassa työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeellä, joista säädetään eri eläkelaeissa. Kyseisissä laeissa säädetään myös työkyvyttömyyseläkkeen saamisedellytyksistä, joiden täyttymistä arvioidaan lääketieteellisen selvityksen perusteella.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että työkyvyttömyyseläke, osatyökyvyttömyyseläke ja takuueläke voitaisiin **lakkauttaa**, mikäli eläkkeensaajan työansiot olisivat ylittäneet suojaosan yhtäjaksoisesti 12 tai 24 kuukauden ajan. Ehdotus vastaisi pääperiaatteiltaan voimassa olevaa työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain (738/2009) mukaista sääntelyä.

Voimassa olevassa ja nyt ehdotetussa sääntelyssä on kyse tietynlaisesta **työkyvyn palautumisolettamasta**: jos työkyvyttömyyseläkkeellä oleva henkilö on yhtäjaksoisesti pidemmän aikaa kyennyt omalla työllään hankkimaan tietynsuuruista ansiotuloa, henkilön voidaan katsoa saaneen takaisin itsensä elättämiseen riittävän työkyvyn. Olisi paradoksaalista väittää, että itsensä työllä tosiasiassa elättämään kykenevä henkilö olisi työkyvytön. Voimassa olevassa ja ehdotetussa sääntelyssä ei siten ole kyse perustuslain 19.2 §:ssä taatun perustoimeentulon turvaa koskevan oikeuden heikentämisestä. Kyse on sen sijaan työkyvyttömyyseläkkeen **myöntämisedellytysten** lakkaamisesta, minkä suhteen lainsäätäjällä on lähtökohtaisesti varsin laaja harkintavalta. Saamisedellytykset eivät saa olla syrjiviä eivätkä mielivaltaisia, eivätkä saa käytännössä tehdä tyhjäksi perustoimeentulon turvaa koskevan oikeuden toteutumista. Mistään näistä ei nyt ehdotetuissa lakimuutoksissa ole kuitenkaan kyse.

Mikäli henkilön työkyky heikkenee uudestaan työkyvyttömyyseläkkeen lakkauttamisen jälkeen, ja työkyvyttömyyseläkkeen myöntämisen edellytykset täyttyvät, hänellä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Työkyvyttömyyseläkkeiden lakkauttamisen mahdollistava perustelulogiikka pätee myös ehdotukseen, jonka mukaan työkyvyttömyyseläkkeestä voitaisiin **vähentää** työansioita koskevien kalenterikuukausittaisten suojaosien (kalenterivuosikohtainen joustolisä huomioon ottaen) ylitystä vastaava osuus. Työkyvyttömyyseläkkeen ansaintarajojen eli suojaosien tarkoituksena on edistää osatyökyvyttömyys- tai työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön palaamista. Ei kuitenkaan ole perusteltua, että työkyvyttömyyseläkkeellä oleva henkilö voisi saada ansiotuloja miten paljon tahansa ilman, että se vaikuttaisi työkyvyttömyyseläkkeen määrään. Jos näin olisi, työkyvyttömyyseläkkeellä olevan henkilön voitaisiin katsoa saavan **perusteetonta etua**: hänelle maksettaisiin työkyvyttömyyseläkettä, vaikka hän ei tosiasiassa olisi työkyvytön. Ehdotettu kalenterivuosikohtainen joustolisä lieventäisi sääntelyä siten, ettei yksittäisinä kuukausina tapahtuvat suojaosien ylitykset johtaisi automaattisesti vähentämiseen. Lainsäätäjällä on lähtökohtaisesti varsin laaja harkintavalta määrittää, mihin euromääräiset suojaosat asetetaan.

Perustuslain 15 § ja työkyvyttömyyseläkkeen lakkauttaminen sekä sen määrän vähentäminen

Perustuslain 15 §:ssä säädetyn omaisuudensuojaa koskevan perusoikeussäännöksen katsotaan vakiintuneesti tarjoavan suojaa työeläkkeisiin ehdotettavia heikennyksiä vastaan. Tämä pätee erityisesti työeläkkeiden vanhuseläkkeisiin, mutta myös työeläkelakien mukaisiin työkyvyttömyyseläkkeisiin lukuun ottamatta työkyvyttömyyseläkkeen tulevaa aikaa koskevaa osuutta, sillä se perustuu heikommin ansaintaperiaatteeseen kuin vanhuuseläkkeet. Tätä syystä tulevan ajan laskentasääntöä voidaan omaisuuden perustuslainsuojan kannalta muuttaa väljemmin kuin esimerkiksi vanhuuseläkkeen määräytymisperusteita (PeVL 13/1995 vp).

Hallituksen esityksessä ehdotetussa lakimuutoksessa ei kuitenkaan ole kyse työkyvyttömyyseläkkeen määräytymisperusteista tai niiden taannehtivasta muuttamisesta. Kyse on sen sijaan

työkyvyttömyyseläkkeen **myöntämisedellytyksistä**, eli sitä, onko henkilö pidettävä työkyvyttömänä vai ei. Jos työkyvyttömyyseläkkeellä oleva henkilö osoittautuu yhtäjaksoisten ja pitkäaikaisten ansiotulojen perusteella työkykyseksi, hän ei enää ole oikeutettu työkyvyttömyyseläkkeeseen. Työkyvyttömyyseläkkeen lakkauttamisessa ei siten ole kyse tällaisen henkilön omaisuuteen (työkyvyttömyyseläkkeen ennen työkyvyttömyyden alkamista kertynyt eläkeosuus) kajoamisesta, vaan siitä, että työkyvyttömyyseläke-etuuden myöntämisedellytys (työkyvyttömyys) ei enää täyty. Tältä osin työkyvyttömyyseläke poikkeaakin luonteeltaan vanhuuseläkkeistä: työkyvyttömyydestä voi palautua työkykyiseksi, mutta vanhuudesta ei voi palautua nuoreksi!

Perustuslain omaisuudensuojasäännös ei myöskään estä sitä, että työkyvyttömyyseläkkeestä voitaisiin vähentää työansioita koskevien kalenterikuukausittaisten suojaosien (kalenterivuosikohtainen joustolisä huomioon ottaen) ylitystä vastaava osuus. Kuten sanottu, kyse on perusteettomana etuna saadusta omaisuudesta. Omaisuudensuoja ei voi suojata omaisuutta, joka on saatu perusteetta.

PL 21 § ja työkyvyttömyyseläkkeen vähentämistä koskeva päätöksenteko

Säätämisjärjestysperusteluissa on pohdittu perustuslain 21 §:n oikeusturvaa koskevan perusoikeussäännöksen kannalta ehdotusta siitä, että työkyvyttömyyseläkkeellä olevalle annettaisiin päätös työkyvyttömyyseläkkeen alentamisesta lähtökohtaisesti vain 12 kalenterikuukauden tarkastelujakson päätyttyä, jos alentamisen edellytykset täyttyisivät (nk. vuosipäätös). Vaihtoehtona olisi, että työkyvyttömyyseläkkeen ja ansiotulojen yhteensovittamisesta tehtäisiin valituskelpoinen päätös joka kuukaudelta erikseen.

Olen samaa mieltä hallituksen esityksen säätämisjärjestysperusteluissa (s. 115) esitetyn kanssa siitä, että velvollisuus tehdä erillinen yhteensovittamispäätös jokaiselta kuukaudelta olisi hallinnollisesti tarpeettoman raskas niin eläkkeensaajan, eläkehallinnon ja muutoksenhakuelinten näkökulmasta. Mikä tärkeämpää, viimeistään 12 kuukauden tarkastelujakson päätteeksi annettava päätös ei loukkaisi työkyvyttömyyseläkkeen saajan oikeutta perustuslain 21 §:n mukaiseen oikeusturvaan. Työkyvyttömyyseläkkeen saajien voidaan olettaa olevan tietoisia kalenterikuukausikohtaisen suojaosan määrästä sekä kalenterivuosikohtaisesta joustolisästä, joten suojaosan ylitykset ja niistä mahdollisesti seuraava työkyvyttömyyseläkkeen vähennys ei voi tulla eläkkeensaajalle yllätyksenä.

Päätöksentekomenettelyn perustuslainmukaisuuden arvioinnin kannalta relevanttia on myös se, että eläkelakeihin ehdotetaan lisättäväksi säännökset tilanteista, joissa eläkkeenmyöntäjällä olisi velvollisuus antaa päätös riippumatta vuosipäätöksen antamisen ajankohdasta. Hallituksen esityksen mukaan (s. 115) näin olisi muun muassa silloin, kun kalenterikuukaudelta tehty yhteensovitus osoittautuisi virheelliseksi ja kun suojaosan toistuvat yhtäjaksoiset ylitykset johtaisivat eläkkeen muuttamiseen tai lakkauttamiseen. Lisäksi eläkkeensaajalla olisi oikeus saada tieto eläkkeen ja työansioiden yhteensovituksen perusteista kunkin kalenterikuukauden osalta.

Kerran vuodessa tapahtuva sosiaaliturvaetuuden tarkistusmenettely, jonka seurauksena annetaan muutoksenhakukelpoinen hallintopäätös takaisinperinnästä, on jo nykyisin käytössä esimerkiksi yleisessä asumistuessa (938/2014, 27 §) ja opintotuessa (65/1994, 25 §). Perustuslakivaliokunta ei tiettävästi ole ottanut kantaa näiden tarkistusmenettelyjen frekvenssin perustuslainmukaisuuteen, mutta en näe niissä valtiosääntöistä ongelmaa. Opintotuen saajien voidaan olettaa olevan tietoisia opintotukeen liittyvistä kuukausi- ja vuositulorajoista, ja vastaavalla tavalla asumistuen saajien voidaan olettaa olevan tietoisia ruokakuntakohtaisista tulorajoista. Mikäli tulot muuttuvat siten, että tulorajat ylittyvät ja etuuksia tultaisiin perimään takaisin, tuensaaja voi – ja tietyissä tapauksissa on velvollinen – itse ilmoittaa tulomuutoksista Kelaan ja siten välttää suuret takaisinperintämäärät.

Lisäksi on syytä pitää mielessä, että päätös yksityishenkilön tuloverotuksesta tehdään vuosittain eikä kuukausittain, vaikka päätöksellä voidaan määrätä suuruudeltaan huomattaviakin jäännösveroja.

Hallituksen esityksen säätämisjärjestysperusteluissa (s. 115) on todettu, että ”kun otetaan huomioon yhteensovituksen tekninen, ensisijaisesti laskennallinen luonne sekä muut edellä todetut yhteensovituksen tekemiseen liittyvät seikat, voidaan katsoa, että valituskelpoisen päätöksen antaminen yhteensovituksesta erikseen jokaiselta kuukaudelta ei ole eläkkeensaajan oikeusturvan kannalta tarpeen.” Olen tästä perustelusta jossain määrin eri mieltä, vaikka katsonkin siis, ettei 12 kuukauden tarkastelujaksolle ole valtiosääntöistä estettä. Yhteensovittamisessa ei ole samalla tavalla teknisestä hallintotoimesta kuten esimerkiksi sosiaalietuuksien indeksikorotuksissa. Tulorekisteriin merkityt tulotiedot voivat olla tulojen määrän tai kohdentumisen osalta virheellisiä/kiistanalaisia johtuen työnantajan virheellisestä ilmoituksesta. Hallituksen esityksessäkin (s. 115) todetaan, että kalenterikuukaudelta tehty yhteensovitus voi osoittautua virheelliseksi. Edellä mainitsemillani perusteilla katson kuitenkin, että viimeistään 12 kuukauden päästä tarkastelujakson alkamisesta annettava päätös ei loukkaisi työkyvyttömyyseläkkeen saajan oikeutta perustuslain 21 §:n mukaiseen oikeusturvaan.

PL 6 § ja erisuuruisten suojaosien vaikutus työkyvyn palautumisarviointiin sekä suojaosankertakorotus

Hallituksen esityksessä ehdotetaan siis myös, että työkyvyttömyyseläke lakkautettaisiin, jos työkyvyttömyyseläkkeensaajan työansiot olisivat ylittäneet suojaosan yhtäjaksoisesti 24 (työeläkelait) tai 12 (kansaneläkelaki ja laki takuueläkkeestä) kalenterikuukauden ajan. Suojaosat määräytyisivät eri tavoin työeläkelakien ja kansaneläkelain sekä takuueläkelain mukaisissa työkyvyttömyyseläkkeissä. Tämä vastaisi voimassa olevan sääntelyn ansaintarajojen määräytymistä.

Työeläkkeitä ja kansaneläkkeitä koskeva erilainen sääntely perustuu pitkälti niiden erilaiseen rahoitusperustaan: kansaneläkkeet rahoitetaan verovaroin ja työeläkkeet työeläkevakuutusmaksuin. Kansaneläkkeet eivät esimerkiksi nauti omaisuudensuojasta niiden verorahoitteisuuden vuoksi (ks. PeVL 12/1995 vp, s. 1–2). Perustuslakivaliokunta ei myöskään nähnyt estettä sille, että eläkettä karttuu ainoastaan ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan jaksolta – mutta ei peruspäivärahan jaksolta. Valiokunnan mukaan tämä on ymmärrettävää, koska ansiosidonnaisessa työttömyysturvassa osallistutaan myös työeläkejärjestelmän rahoitukseen, vaikka valiokunta pitikin perustellumpana ratkaisua, jossa eläkettä kertyisi myös peruspäivärahajaksolta (ks. esim. PeVL 60/2002 vp, s. 4/II).

Perustuslakivaliokunta ei tiettävästi ole ottanut kantaa siihen kysymykseen, että voimassa olevassa lainsäädännössä työkyvyttömyyseläkkeen ansaintarajat määräytyvät eri perustein yhtäältä työeläkkeiden sekä toisaalta kansaneläkkeen ja takuueläkkeen osalta. Nyt ehdotetut suojaosat perustuvat voimassa oleville ansaintarajoille. Hallituksen esityksen säätämisjärjestysperusteluissa (s. 117–118) todetaan, että

> ”Työeläkejärjestelmän ja Kelan hoitaman eläketurvan erilaiset suojaosat perustuisivat eläkejärjestelmien erilaiseen luonteeseen. Työeläke perustuu henkilön ansaitsemaan eläkkeeseen ja sen tarkoituksena on turvata kulutustason kohtuullinen säilyminen eläkkeelle siirryttäessä. Työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavien suojaosan määräytyminen pääsääntöisesti suhteessa henkilön työkyvyttömyyttä edeltävään ansiotasoon vastaisi ansaitun eläkkeen perusperiaatetta. Kelan maksamat eläkkeet taas ovat osa perusturvaa. Lisäksi työeläkkeiden rahoitus perustuu olennaisilta osin vakuutusmaksuihin, kun taas Kelan eläkkeet maksetaan valtion varoista. Toisistaan eroaville suojaosille olisi siten perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävä peruste eikä erottelua voida myöskään pitää mielivaltaisena tai kohtuuttomana.”

Näkemykseni mukaan suojaosuuksien erilaiset määräytymisperusteet eivät ole ansiotulon ja työkyvyttömyyseläkkeen sovittamisen kannalta ongelmallisia perustuslain 6 §:n takaaman yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Hallituksen esityksessä mainituin perustein voidaan ajatella, että ennen työkyvyttömyyttä saavutetun kulutus- ja elintason kohtuullinen säilyminen on hyväksyttävä argumentti erilaisille suojaosille.

Eritasoiset suojaosat tulevat perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperusoikeuden kannalta ongelmalliseksi sen sijaan silloin, kun niitä käytetään voimassa olevan lainsäädännön ja ehdotetun sääntelyn mukaisesti olettamana työkyvyn palautumisesta. Käytännössä kyse on siitä, että **tietynsuuruista työeläkelakien mukaista työkyvyttömyysseläkettä saavien työkyvyn palautumiskynnys on korkeampi kuin kansaeläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavien työkyvyn palautumiskynnys**. Eli siinä missä työkyvyttömyyden arviointi sen alkaessa perustuu yksinomaan lääketieteelliseen arvioon, niin työkyvyn palautumisolettaman mukainen arviointi perustuu yksinomaan henkilön vakiintuneeseen keskiansioon ennen työkyvyttömyyttä: **pienituloisen työkyky palautuu helpommin kuin suurituloisen!**

> **Esimerkki**: Työeläkelakien mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevan Matin vakiintunut keskiansio ennen työkyvyttömyyttä on ollut 4 000 euroa, joten hänen ansaintarajansa/suojaosansa on 1 600 euroa (40 prosenttia keskiansiosta). Matti on työkyvyttömyyseläkkeellä ollessaan yhtäjaksoisessa ja pysyvässä työssä, josta hänelle maksetaan 1 500 euroa kuukaudessa. Koska suojaosa ei ylity, Matin ei katsota olevan työkykyinen ja hän saa nauttia sekä työkyvyttömyyseläkettä että ansiotuloa periaatteessa vanhuuseläkeiän saavuttamiseen saakka.
>
> Kansaneläkelain mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä oleva **Maija päättää ryhtyä tekemään samaa työtä kuin Matti**, ja saa tästä samaa 1 500 euron kuukausipalkkaa. Koska Maijan suojaosuus on vain 990,90 euroa, 12 kuukauden yhtäjaksoisen työskentelyn jälkeen Maijan työkyvyn katsotaan palautuneen ja Maijan työkyvyttömyyseläke lakkautetaan.

Jos työkyvyn menettämisen arvioinnissa käytettäisiin vastaavalla tavalla (yhtenä) kriteerinä henkilön keskimääräisiä keskiansioita, tämä tarkoittaisi, että suurituloiset pääsisivät työkyvyttömyyseläkkeelle pienituloisia helpommin. **Pidän perustuslain 6 §:n näkökulmasta perustellumpana ratkaisua, jossa työkyvyttömyyseläkkeen lakkauttamista arvioitaisiin samalla tavoin työeläkejärjestelmässä ja kansan-/takuueläkejärjestelmässä**. **Käytännössä tämä tarkoittanee, että lakkauttamiseen sovellettaisiin kaikille samaa euromääräistä ansaintarajaa.**

Hallituksen esityksen mukaan työeläkkeiden suojaosaan tehtäisiin kertakorotus samalla tavalla kuin itse työkyvyttömyyseläkkeiseen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Säännös työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotuksesta lisättiin jo kumotun työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 g §:ään lainmuutoksella 27.6.2003/634. Perustuslakivaliokunta ei hallituksen esityksestä tuolloin antamassaan lausunnossa (PeVL 60/2002 vp) ottanut erikseen kantaa kertakorotuksen perustuslainmukaisuuteen. Lausunnossaan (s. 4–5) valiokunta katsoi kuitenkin eläkkeiden määräytymisen osalta yleisesti, että eläkkeiden määräytyminen eri tavoin eri-ikäisille henkilöille on perustuslain 6 §:n kannalta ongelmatonta, jos erottelut eivät ole mielivaltaisia eivätkä erot eläketurvassa muodostu kohtuuttomiksi.

Katson, että hallituksen esityksessä HE 242/2002 vp työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotukselle esitetyt perusteet ovat valtiosääntöoikeudellisesti hyväksyttäviä myös suojaosan kertakorotuksen osalta. Hallituksen esityksessä (s. 15) todettiin, että ”nuorina työkyvyttömäksi tulevien eläketaso on tarpeen varmistaa, koska heillä eläkkeellä olo voi jatkua usean vuosikymmenen ajan ja palkka on voinut jäädä matalaksi samalla kun perheeseen liittyvät kustannukset voivat olla suuria.” Tällä perusteella katson, ettei

nuorten työkyvyttömyyseläkkeellä olevien suojaosan kertakorostus ole ongelmallinen perustuslain 6 §:n näkökulmasta.

Johtopäätökset

Yllä mainitsemillani perusteilla katson, että hallituksen esityksessä ehdotetut lainsäädäntömuutokset voidaan säätää tavallisen lain säätämisjärjestyksessä lukuun ottamatta ehdotusta työkyvyttömyyseläkkeen lakkaamisen kytkemisestä erisuuruisiin suojaosuuksiin. **Sääntelyehdotusta tulisi tältä osin muuttaa, jotta se oli perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäännöksen mukainen**.

Helsingissä 20.5.2026

Toomas Kotkas
Julkisoikeuden professori